

Foto: Pixabay.com & Caroline van Kordelaar

VERGETEN TUINGESCHIEDENIS

van een landgoed

Auteur: Caroline van Kordelaar

Sinds 2022 zijn de moes- en kruidentuin op landgoed Oostduin-Arendsdorp weer terug. Een paar buurtbewoners, die de rijke tuingeschiedenis van het landgoed ontdekten, hebben zich ingezet om tuinen terug te brengen op de plek waar eeuwenlang moes-, bloemen- en kruidentuinen lagen.

De sfeervolle moes- en kruidentuin ligt op zo'n 3 kilometer van het Binnehof in Den Haag en wordt door vrijwilligers onderhouden onder leiding van een tuinbaas. Er wordt biologische geteeld en wisselteelt wordt toegepast. Het is een tuin voor en door de buurt. De tuin kan worden bezocht op de tuinwerkdagen, woensdag en zaterdag tussen 10.00-12.00 uur.

Vroeger waren de tuinen bekend vanwege de exotische groenten en de vele bloemen die werden gekweekt. Tegenwoordig worden naast reguliere groenten, ook vergeten groenten verbouwd, staan er medicinale kruiden, voedselbosplanten, bloemen en wordt binnenkort weer leifruit gekweekt tegen een tuinmuur uit 1708-1712.

Buitenplaatsen Oostduin en Arendsdorp

Oostduin en Arendsdorp, samengevoegd in de 19^e eeuw, behoren tot de oudste buitenplaatsen van Den Haag. Ze komen al voor op kaarten van rond 1600. Oostduin wordt genoemd in 1565; er is dan sprake van een boerderij en een boomgaard. De eerste vermelding van Arendsdorp dateert uit 1568 en bestaat dan uit een groep woningen met een speelhuis en een kruidentuin.

De buitenplaatsen, ontstaan op de oude strandwallen, maken deel uit van de landgoederenzone, die loopt van Den Haag tot Hillegom. De dorpen op de strandwallen langs de kust waren zeer geschikte locaties voor buitenplaatsen. Ze lagen in fraaie bosrijke gebieden en waren goed bereikbaar vanuit de welvarende steden als Den Haag en Leiden.

Ondanks de welvaart was het verblijf in de Hollandse steden destijds niet prettig. Er was geen schoon water, geen riolering en geen afvalverwerking. Vooral 's-zomers braken vaak ziektes uit. Wie het zich kon veroorloven, bracht de zomer liever door in de gezonde buitenlucht. Welvarende stedelingen lieten buiten de stadspoorten zogenoemde 'speeltuinen' of 'lusthoven' aanleggen.

De tuingeschiedenis

In de 17de eeuw waren classicistische tuinen, met geometrische vormen, stelsels van lanen en zichtassen populair. Ook bij deze buitenplaatsen werd vanaf 1708 een geometrische aanleg gerealiseerd. Dit is zichtbaar op de kaart van Nicolaas en Joacobus Kruchius uit 1712. Op deze kaart zijn rechte bedden te zien, die duiden op een gebruik als moestuin. Het rode kader is de plek waar de huidige moes-, kruiden- en bloementuin liggen. Het ontwerp voor de huidige tuin grijpt terug op deze geometrische stijl en rechthoekige opzet uit